

PM Rotel I (Dnr KS 2019/1994)

Vissa följdändringar med anledning av spellagen (Ds 2019:30)

Remiss från Finansdepartementet

Remisstid den 31 mars 2020

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

I promemorian från Finansdepartementet (Ds 2019:30) föreslås att tillståndsplikten för s.k. förströelsespelsautomater ska upphöra och att automatspelslagen och automatspelsförordningen (2004:1062) ska upphävas. Förslaget lämnas bl.a. mot bakgrund av de stora förändringar som barn och ungas spelvanor genomgått sedan lagens införande och den tekniska och marknadsmässiga utvecklingen på automatspelsområdet som skett sedan dess. Till följd av förslaget föreslås att anordnare av förströelsespel ska omfattas av skyldigheten att använda kassaregister.

Promemorian innehåller också förslag om att överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Sverige och Finland (SÖ 1979:40) ska sägas upp. Vidare föreslås att en definition av svenskt speldeltagande ska införas i lagen (2018:1139) om skatt på spel. Därtill föreslås ett antal mindre justeringar och rättelser i spellagen och spelförordningen (2018:1475).

Förslaget om att överenskommelsen mellan Sverige och Finland ska sägas upp föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer. Övriga förslag föreslås träda i kraft den 1 juli 2020.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget.

Mina synpunkter

Det är positivt att det genomförs en översyn av rådande lagstiftning och att förslaget skulle innebära en minskad administrativ börda för stadens förvaltningar. Det är också positivt att förslaget skulle innebära mindre kostnader för staden. Stockholms stad tillstyrker förslaget. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 11 mars 2020

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Vissa följdändringar med anledning av spellagen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

I promemorian föreslås att tillståndsplikten för s.k. förströelsespelsautomater ska upphöra och att automatspelslagen och automatspelsförordningen (2004:1062) ska upphävas. Automatspelslagen reglerar anordnade av s.k. förströelsespel. Förströelsespel är bl.a. flipperspel, tv-spel och datorspel, där spelandet sker endast för nöjes skull och utan något inslag av vinst annat än i form av frispel på automaten.

Lagen är en social skyddslagstiftning och har som övergripande syfte att motverka uppkomsten av olämpliga ungdomsmiljöer i samband med anordnande av förströelsespel, samt att förhindra illegalt spel om pengar.

Enligt lagen gäller som huvudregel att det krävs tillstånd för uppställande av förströelseautomater och för att anordna spel på sådana automater. Frågan om tillstånd prövas av spelmyndigheten, Spelinspektionen. Tillstånd får inte meddelas utan att Polismyndigheten och berörd kommun har hörts i ärendet (3 § tredje stycket i automatspelslagen).

Vid tillståndsgivningen ska göras en bedömning bl.a. om det finns risk för att spelautomaten kan komma att användas för andra ändamål än vad den är avsedd för eller om verksamheten kan komma att bedrivas i en miljö som är olämplig för barn och unga. Även sökandens lämplighet, antalet spelautomater, spelens beskaffenhet samt lokalens eller platsens ändamålsenlighet och belägenhet ska beaktas. Ett tillstånd får förenas med föreskrifter om bl.a. lägsta ålder för tillträde och tider när spel får bedrivas.

Marknaden för spel som omfattas av lagen har förändrats sedan lagen infördes. Såväl antalet tillstånd och spelautomater som antalet tillståndshavare har minskat, från ca 3 000 tillstånd omfattande 7 000 spelautomater fördelade på 3 000 anordnare år 2005, till 99 tillstånd omfattande 2 315 spelautomater fördelade på 93 anordnare i augusti 2019.

Sedan automatspelslagen infördes har även barn och ungas spelvanor genomgått stora förändringar. Datorspelande är numera ett utbrett fritidsintresse. Många barn och unga har tillgång till spelutrustning i hemmet, i skolan och på andra offentliga platser i samhället. Miljön i de lokaler där automatspel anordnas med tillstånd enligt lagen har förändrats sedan lagen infördes. Den typ av automatspelshallar som var skälet till att lagen infördes finns idag endast på ett fåtal platser i landet, de största finns på nöjesparker. Enligt promemorian finns inte längre det skyddsbehov som automatspelslagen avser att tillgodose. I varje fall finns behovet inte i en sådan omfattning att det ensamt kan motivera krav på tillstånd för anordnade av spel av det aktuella slaget.

I promemorian framhålls att den risk som kan kopplas till anordnade av automatspel som kan tänkas kvarstå är risken för att spelautomaterna används för att tillhandahålla otillåtet spel om pengar. Enligt den nya spellagen har Spelinspektionen dock möjlighet att vidta tillsynsåtgärder även i de fall det är oklart om en verksamhet faller inom lagens tillämpningsområde. Med hänsyn till den regleringen anses det inte finns något behov av reglering i automatspelslagen för att förhindra otillåtet spel om pengar.

Upphävande av automatspelsförordningen

Automatspelsförordningen innehåller kompletterande bestämmelser till automatspelslagen. Då förslaget innebär att automatspelslagen ska upphävas föreslås att även automatspelsförordningen upphävs.

Anordnare av förströelsespel ska omfattas av skyldigheten att använda kassaregister

Enligt en bestämmelse i skatteförfarandelagen (2011:1244) är näringsidkare som säljer varor och tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort skyldiga att använda kassaregister (39 kap. 4 §). Syftet med regleringen är att förhindra skatteundandragande och skydda seriösa näringsidkare från illojal konkurrens från näringsidkare som undandrar sig skatt. I lagen finns undantag för skyldigheten att använda kassaregister för bl.a. den som anordnar automatspel enligt automatspelslagen eller den som tillhandahåller automatspel enligt spellagen.

I samband med att automatspellagen upphävs upphör samhällets kontroll av sådan verksamhet. I promemorian anses att förekomsten av erforderliga tillstånd därför inte längre i sig kan anses motivera ett undantag från skyldigheten att använda kassaregister. Mot denna bakgrund föreslås att anordnare av spel på förströelsespelsautomater fortsättningsvis bör omfattas av skyldigheten att använda kassaregister.

Konsekvenser av förslaget

Enligt den konsekvensanalys som görs i promemorian framhålls att för kommunernas del innebär förslaget att upphäva automatspelslagen marginellt minskade kostnader för administration och arbete.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 februari 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Mot bakgrund av den tekniska och den marknadsmässiga utvecklingen som skett sedan automatspelagens införande, de stora förändringar som barn och ungas spelvanor genomgått under denna tid, samt Spelinspektionens fortsatta möjligheter att vidta tillsynsåtgärder i vissa fall, delar Stadsledningskontoret bedömningen i promemorian att det inte längre föreligger behov av tillståndsplikt för s.k. förströelsespelsautomater.

Vidare delar stadsledningskontoret bedömningen att det genom automatspelslagens upphörande inte längre föreligger något godtagbart skäl för att anordnare av spel på förströelseautomater ska undantas från skyldigheten att använda kassaregister.

Mot denna bakgrund tillstyrker Stadsledningskontoret förslagen om att automatspelslagen och automatspelsförordningen bör upphävas samt att anordnare av förströelsespel ska omfattas av skyldigheten att använda kassaregister.